

BOSNA I HERCEGOVINA
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
BROJ: 96 0 P 129572 20 P
Brčko, 29.08.2022.godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, po sudiji Karamehić Selimu, u pravnoj stvari tužiteljice M.K., kćeri S., iz ..., B., koju zastupa punomoćnik Šadić Ibrahim, advokat iz Brčkog, protiv tuženog „Central osiguranja“ d.d. Sarajevo, ul. Džemala Bijedića br.39, kojeg zastupa Advokatsko društvo VAC Legal d.o.o Sarajevo, radi naknade nematerijalne štete, v.sp. 7.970,00 KM, nakon usmene i javne glavne rasprave, održane 29.08.2022.godine, u prisustvu punomoćnika tužiteljice i punomoćnice tuženog, donio je

P R E S U D U

I. ODBIJA SE u cijelosti, kao neosnovan, tužbeni zatjev tužiteljice M.K. koji glasi:

“OBAVEZUJE SE tuženi da tužiteljici M.K., na ime naknade nematerijalne štete i to po osnovu pretrpljenih fizičkih bolova isplati iznos od 1.250,00 KM, po osnovu pretrpljenog straha isplati iznos od 720,00 KM, te po osnovu umanjenja opće životne aktivnosti isplati iznos od 5.000,00 KM, što sve ukupno po ovim vidovima nematerijalne štete iznosi 6.970,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

OBAVEZUJE SE tuženi da tužiteljici M.K., na ime troškova tuđe pomoći i njege isplati iznos od 600,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

OBAVEZUJE SE tuženi da tužiteljici M.K., na ime osigurane sume za slučaj invaliditeta putnika od posljedica nezgode, isplati iznos od 400,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude a pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

OBAVEZUJE SE tuženi da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka, a sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

II. OBAVEZUJE SE tužiteljica M.K. da tuženom „Central osiguranje“ d.d. Sarajevo, nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 521,40 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Tužiteljica M.K. je, posredstvom punomoćnika, ovom sudu, 23.03.2020.godine, podnijela tužbu protiv tuženog „Central osiguranje“ d.d. Sarajevo, radi naknade nematerijalne štete, v.sp. 13.770,00 KM. U tužbi je navela da je kao saputnik u putničkom motornom vozilu marke „Peugeot, tip.106“, reg. oznaka ..., vlasništvo N.K., učestvovala u saobraćajnoj

nezgodi koja se dogodila 27.11.2018.godine, oko 21:20 sati, u raskrsnici Ilička I i Ilička X, Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, jer je došlo do sudara dva motorna vozila. Navedenu saobraćajnu nezgodu prouzrokovao je R.K., upravljajući navedenim putničkim motornim vozilom koje je, po Polisi broj: 027000170458, osigurano kod tuženog, zbog čega je za navedenu saobraćajnu nezgodu osuđen presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj: 96 0 K 120554 18 Kps, od 29.01.2019.godine. Tužiteljica je u navedenoj saobraćajnoj nezgodi pretrpjela teške tjelesne povrede u vidu preloma donjeg okrajka-dijela desne palčane kosti i krvnog podliva lijeve strane grudnog koša u predjelu velikog grudnog mišića i desne strane vrata, a uslijed tih povreda trpjela je bolove i strah, a kod nje je nastalo i umanjeње opće životne aktivnosti do 15%. Pored nematerijalne štete, a zbog karaktera povreda, tužiteljica je imala troškove tuđe pomoći i njege od strane trećeg lica i nije bila u mogućnosti da samostalno obavlja najnužnije higijenske potrebe u razdoblju od 1 mjesec od dana nastanka povreda. Pored toga, tužiteljica od tuženog potražuje i iznos od 600,00 KM, jer je N.K., kao vlasnik vozila, sa tuženim imao zaključenu Polisu, broj: 027000170458, o osiguranju od automobilske odgovornosti, a prema dopunskim rizicima imao je osiguranje vozača i četiri putnika od posljedica nesretnog slučaja, kao osiguranu sumu za slučaj invaliditeta u iznosu od 4.000,00 KM. Prema tome, po ovom osnovu tužiteljica dodatno potražuje iznos od 600,00 KM. Budući da tuženi nije priznao tužiteljici odštetni zahtjev do potpune restitucije iz ovog štetnog događaja, a po osnovu odgovornosti prema trećima za svog osiguranika, to tužiteljica podnosi ovu tužbu i predlaže da sud, nakon provedenog postupka, donese presudu kojom bi obavezao tuženog da tužiteljici na ime naknade nematerijalne štete isplati ukupan iznos od 13.170,00 KM, i to po osnovu pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 3.370,00 KM, po osnovu pretrpljenog straha iznos od 2.300,00 KM i po osnovu umanjenja opće životne aktivnosti iznos od 7.500,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana presuđenja, pa do konačne isplate, zatim da tužiteljici na ime troškova tuđe pomoći i njege isplati iznos od 600,00 KM, takođe sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana presuđenja, pa do konačne isplate, kao i da tužiteljici na ime osigurane sume za slučaj invaliditeta putnika od posljedica nezgode isplati iznos od 600,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana presuđenja pa do konačne isplate. Naknadu troškova parničnog postupka je tražila.

U odgovoru na tužbu, tuženi "Central osiguranje" d.d Sarajevo je naveo da u cijelosti osporava postavljeni tužbeni zahtjev, te ističe da osporava aktivnu legitimaciju na strani tužiteljice u dijelu tužbenog zahtjeva koji se odnosi na potraživanje naknade nematerijalne štete iz osnova autoodgovornosti prema trećim osobama. Takođe osporava navode iz tužbe u pogledu posljedica ozljede, a time i visinu postavljenog tužbenog zahtjeva. Čini nespornim da se saobraćajna nezgoda u kojoj je tužiteljica zadobila teške tjelesne povrede dogodila na način i u vrijeme kako je to navedeno u tužbi. Smatra da tužiteljica u ovoj pravnoj stvari nema status treće osobe, budući da je pitanje „treće osobe“ imperativna norma i određena je članom 8. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti. U konkretnom predmetu, odlučna je činjenica što su tužiteljica i vozač R.K., u skladu sa Ugovorom o posredništvu u trgovini motornim vozilima, broj 02140, od 27.11.2018.godine, koji je zaključen prije predmetne saobraćajne nezgode, u bračnoj zajednici jer se primjenjuju odredbe Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine koji se odnose na bračnu stečevinu. Zbog toga tuženi smatra da bračni drug vozača jednog od motornih vozila koja su sudjelovala u saobraćajnoj nezgodi, kao oštećeni ima pravo na naknadu štete samo po osnovu obaveznog osiguranja drugog vozila u dijelu u kojem je vozač drugog vozila kriv za saobraćajnu nezgodu. Međutim, u konkretnom slučaju, tužiteljica snosi posljedice eventualne krivnje svog bračnog druga, pa ima pravo ostvariti naknadu štete po osnovu obaveznog osiguranja samo od drugog vozila srazmjerno krivici vozača drugog vozila, tj. u razmjeri u kojem bi to pravo pripadalo i bračnom drugu (vozaču).

Budući da je tužiteljica supruga vozača i vlasnika vozila, to nema stvarnu aktivnu legitimaciju u ovom predmetu jer je povrijeđena kao suvozač u vozilu koje je u vlasništvu njenog supruga R.K., te stoga ne može imati položaj treće osobe u smislu ostvarivanja potraživanja iz osnova obaveznog osiguranja za štete pričinjene trećim osobama, kada je nesporno da je suprug tužiteljice odgovoran za predmetnu saobraćajnu nezgodu. Stoga tužiteljica nije treća osoba na osnovu člana 8. stav (1) i stav (2) Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti, te članu 178. stav (4) Zakona o obligacionim odnosima. U dijelu tužbe gdje tužiteljica potražuje iznos od 600,00 KM, po zaključenoj Polisi osiguranja od automobilske odgovornosti, broj: 027000170458, prema ugovorenim dopunskim rizicima osiguranja vozača i četiri putnika od posljedice nesretnog slučaja, kao osiguranu sumu za slučaj invaliditeta u iznosu od 4.000,00 KM, tuženi ne spori da tužiteljici pripada pravo na isplatu osigurane svote prema ugovorenim dopunskim rizicima, to joj pripada, ali osporava visinu postavljeneog zahtjeva preko plaćenog iznosa. Prema medicinskoj dokumentaciji, dostavljenoj u vansudskom, a kasnije i uz predmetnu tužbu u sudskom postupku, utvrđen je invaliditet od 8% , te klinička dijagnoza prijelom donjeg kraja palčane kosti desne podlaktice. Na osnovu Tablica za utvrđivanje postotka trajnog invaliditeta i Opštih uslova za osiguranje od posljedica nesretnog slučaja, 14.05.2019.godine na račun tužiteljice isplatio je svotu osiguranja u iznosu od 320,00 KM, na ime trajnog invaliditeta. Isplatom ugovorene svote od 320,00 KM na račun tužiteljice, tuženi smatra da je u cijelosti postupio po obavezi iz zaključenog ugovora i smatra da je prigovor ispunjenja obaveze u cijelosti osnovan. Opreza radi, osporava visinu potraživane naknade nematerijalne i materijalne štete po osnovu vanugovorne i ugovorne odgovornosti a preko plaćenog iznosa. Naknadu troškova parničnog postupka je tražio.

U očitovanju na navode tuženog, kojim se osporava aktivna legitimacija tužiteljice, tužiteljica je, posredstvom punomoćnika, u podnesku od 04.12.2020.godine, navela da smatra neosnovanim navedeni prigovor aktivne legitimacije. Nije sporna činjenica da je tužiteljica nastradala u vozilu kao saputnik kojim je upravljao R.K., inače suprug tužiteljice, Polisa osiguranja, broj: 027000171458, glasi na ime N.K., koji je vlasnik vozila, a tužiteljica niti je vlasnik vozila, niti je upravljala vozilom kao korisnik. U ovom konkretnom postupku, obzirom na vrijeme i mjesto nastanka saobraćajne nezgode (27.11.2018.godine, nezgoda na raskrsnici Ilička I i Ilička X) na konkretan pravni odnos primjenjuju se odredbe Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti („Službeni glasnik RS“ broj:17/05 i 64/06) koje se primjenju na osnovu Naloga Supervizora kojima se ukidaju entiteski zakoni na području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i proglašava prestanak pravnog značaja međuentitetske granice od 04.08.2006.godine, te Naloga Supervizora od 17.01.2008. godine. Odredbom člana 7. navedenog Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti, propisano je da osiguranje od autoodgovornosti pokriva građansku odgovornost vlasnika, korisnika i bilo kojeg vozača motornog vozila prema trećim stranama koje imaju zahtjev za odštetu od osiguranika u skladu sa odredbama važećeg Zakona o obligacionim odnosima, da se lica čija odgovornost pokrivena ugovorom o osiguranju, kao i lica koja nisu osiguranici, a zaključili su Polisu osiguranja sa osiguravačem kao ugovorna strana, ne smatraju trećim stranama, dok je stavom (6) istog člana propisano da svako lice, oštećeno vozilom čiji vlasnik ili korisnik podliježe obavezi osiguranja od autoodgovornosti, ima pravo da traži odštetu od vozača bez obzira da li je to lice bilo unutar ili van tog vozila, ima neposredno potraživanje od osiguravača. Tužiteljica smatra da iz navedenih zakonskih odredbi, koje su na pravnoj snazi, jasno proizilazi da u konkretnom slučaju samo osiguranik koji je odgovoran za štetu ne može imati svojstvo oštećenog, a time ni svojstvo trećeg lica, pa se stoga samo vozaču opravdano ne priznaje svojstvo trećeg lica. A prema uspostavljenoj sudskoj praksi Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,

bez obzira što je saputnik supruga vozača, ima svojstvo trećeg lica, obzirom da nije vlasnik vozila. Slijedom navedenog, prema važećim propisima u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, tužiteljica je treće lice u vozilu i neosnovan je prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužiteljice.

U podnesku od 05.01.2021.godine, tuženi je naveo da su netačni navodi da je N.K. vlasnik vozila i da tužiteljica stoga nije vlasnik vozila, niti je vozilom upravljala kao korisnik. Poziva se na Ugovor o posredništvu u trgovini motornim vozilima, broj: 02140 (kupoprodajni ugovor), zaključen 27.11.2018.godine i prije predmetne saobraćajne nezgode i u tom Ugovoru je jasno navedeno da je vlasnik vozila u kojem je tužiteljica nastradala R.K., suprug tužiteljice. Kako je tužiteljica, kao saputnik, nastradala u vozilu koje je u vlasništvu njenog supruga, to su, u skladu sa odredbama Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, bračni drugovi, u jednakim dijelovima, suvlasnici u bračnoj stečevini (predmetno putničko motorno vozilo kojim je suprug tužiteljice izazao saobraćajnu nezgodu 27.11.2018.godine). Stoga, u skladu sa zakonskim odredbama i važećim propisima u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, tužiteljica i ne može imati status treće osobe, budući da je suvlasnik vozila u kojem je kao saputnik nastradala, odnosno kao oštećena ima pravo na naknadu štete samo po osnovu obaveznog osiguranja drugog vozila u dijelu u kojem je vozač drugog vozila kriv za saobraćajnu nezgodu, odnosno, u konkretnom slučaju, tužiteljica snosi posljedice eventualne krivice svog bračnog druga i ima pravo ostaviti naknadu štete po osnovu obaveznog osiguranja samo od drugog vozila srazmjerno krivici vozača drugog vozila tj. u razmjeri u kojem bi to pravo pripadalo i bračnom drugu (vozaču). Zbog svega toga tuženi smatra da je prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužiteljice u potpunosti osnovan i predlaže da sud taj prigovor u cijelosti usvoji.

Tokom postupka, a nakon provedenih vještačenja od strane stalnih sudskih vještaka medicinske struke, tužiteljica je, posredstvom punomoćnika, podneskom od 29.06.2022.godine, precizirala tužbeni zahtjev kojim je zatražila da sud obaveže tuženog da nakon provedenog postupka, donese presudu kojom bi obavezao tuženog da tužiteljici na ime naknade nematerijalne štete isplati ukupan iznos od 6.970,00 KM i to po osnovu pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 1.250,00 KM, po osnovu pretrpljenog straha iznos od 720,00 KM i po osnovu umanjenja opće životne aktivnosti iznos od 5.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana podnošenja tužbe, pa do konačne isplate, zatim da tužiteljici na ime troškova tuđe pomoći i njege isplati iznos od 600,00 KM, takođe sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate kao i da tužiteljici na ime osigurane sume za slučaj invaliditeta putnika od posljedica nezgode isplati iznos od 400,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate. Naknadu troškova parničnog postupka je tražila.

Tokom postupka izvedeni su slijedeći dokazi: vještačenje od strane stalnog sudskog vještaka medicinske struke Hadžić dr. Dauta, specijaliste ortopeda, vještačenje od strane stalnog sudskog vještaka medicinske struke Purić dr. Milana, specijaliste psihijatrije, saslušanje stalnih sudskih vještaka medicinske struke: Hadžić dr. Dauta i Purić dr. Milana, saslušanje tužiteljice M.K., kao parnične stranke i čitanje dokumentacije priložene u spisu i to: Zapisnika o uviđaju Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Jedinica saobraćajne policije, broj predmeta: 14.03-04-2586/18, broj: 14.03-04.6-89309/18, od 27.11.2018.godine, Presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj: 96 0 K 120554 18 Kps, od 29.01.2019.godine, Nalaza i mišljenja ljekara, od 20.04.2019.godine, Uputnice specijalisti, Amb: 7648, od 05.12.2018.godine, Nalaza i mišljenja ljekara specijaliste, broj: 4215/18, od 27.11.2018.godine, Nalaza i mišljenja ljekara specijaliste, od 17.04.2019.godine, Uputnice specijalisti, Amb: 1042/19, od 12.02.2019.godine, Specijalističkog nalaza, od

28.11.2018.godine, Nalaza i mišljenja specijaliste, Amb: 7583/18, od 19.12.2018.godine, Specijalističkog nalaza, broj: 24618, od 12.12.2018.godine, Nalaza i mišljenja ljekara specijaliste, Amb: 109/19, od 25.01.2019.godine, Nalaza i mišljenja broj: 24368, od 10.12.2018.godine, Specijalističkog nalaza, od 12.12.2018.godine, Uputnice specijalisti, Amb: 1042/19, od 12.02.2019.godine, Nalaza i mišljenja, Amb broj: FIZ/271, od 05.02.2019.godine, Nalaza MR pregleda, od 26.06.2019.godine, Nalaza i mišljenja ljekara specijaliste, od 03.06.2019.godine, Nalaza i mišljenja, od 09.07.2019.godine, Nalaza i mišljenja, od 03.06.2019.godine, Nalaza i mišljenja, od 26.05.2019.godine, Polise osiguranja „Central osiguranje“ d.d. Sarajevo, broj: 027000170458, od 01.08.2018.godine, Dopisa „Central osiguranje“ d.d Sarajevo, broj: 01-30201-5871/2019, od 14.05.2019.godine, Dopisa „Central osiguranje“ d.d Sarajevo, broj: 01-30201-8836/2019, od 10.07.2019.godine, Ugovora o posredništvu u trgovini motornim vozilima, broj: 02140, od 27.11.2018.godine, uplatnice na iznos od 320,00 KM, od 14.05.2019.godine, Općih uvjeta za osiguranje osoba od posljedica od nesretnog slučaja (nezgode), od 06.09.2016.godine, Nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka medicinske struke Hadžić dr.Dauta, specijaliste ortopeda, od 14.10.2020.godine i Nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka medicinske struke Purić dr. Milana, specijaliste psihijatrije, od 08.04.2022.godine.

Nakon savjesne i brižljive ocjene svih izvedenih dokaza, pojedinačno i u međusobnoj vezi, sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Građansko-pravna odgovornost tuženog zasniva se na odredbama o ugovoru o obaveznom osiguranju od autoodgovornosti iz člana 940. stav (1) i člana 941. stav (1) Zakona o obligacionim odnosima «Službeni list SFRJ», br. 29/78, 39/85 i 57/85), koji je preuzet kao propis Bosne i Hercegovine (u nastavku teksta: ZOO). Osim toga prema odredbi člana 12. stav (3) Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik Brčko distrikta BiH”, broj: 28/18 i 6/21) u parničnom postupku sud je, u pogledu postojanja krivičnog djela i krivične odgovornosti počinitelja, vezan za pravosnažnu presudu krivičnog suda kojom se optuženi oglašava krivim. Tokom postupka, punomoćnik tuženog nije osporavao pasivnu legitimaciju tuženog, ali je isticao prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužiteljice i osporavao je visinu tužbenog zahtjeva.

Tokom postupka, a na osnovu izvedenih dokaza, utvrđeno je da je 27.11.2018.godine, oko 21:20 sati u Brčkom, tokom noćnih uslova vožnje, pri lošoj vidljivosti, za vrijeme padanja kiše, uslijed koje je kolovoz bio vidljivo mokar, upravljajući putničkim motornim vozilom marke “Peugeot tip.106”, reg. oznaka: ..., kojeg je toga dana, a na osnovu Ugovora o posredništvu u trgovini motornom vozilima, broj: 02140, od 27.11.2018.godine i koji je zaključen prije saobraćajne nezgode, kupio i na taj način postao vlasnik navedenog putničkog motornog vozila, R.K., suprug tužiteljice M.K., u okviru gradskog naselja Ilička, koja je podijeljena na ulice, dolaskom do raskrsnice u tom naselju, između sporedne ulice br. I i glavne ulice br. X, nekoristeći dužnu pažnju u vožnji jer je zalutao u tom naselju, a vozeći pri tome brzinom oko 49 km/h, suprotno odredbama člana 49. stav (1) i stav (4) i člana 50. stav (1) Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini i pored postojanja vidljivog saobraćajnog znaka za zaustavljanje i propuštanje vozila sa prvenstvom prolaza, u trenutku kada mu je iz ulice sa prvenstvom prolaza nailazilo putničko motorno vozilo marke “Citroen”, reg. oznaka: ..., kojim je upravljao N.S. i u kojem su se još nalazila dva saputnika I koje se kretalo primjerenom brzinom oko 44 km/h, propustio da u kretanju ostavi prednost u raskrsnici navedenih ulica vozilu “Citroen” kojeg je jasno mogao i imao obavezu uočiti, obzirom da je izlazio iz sporedne ulice, uslijed čega je došlo do sudara čeonim dijelom putničkog motornog vozila “Peugeot” sa desnom bočnom stranom vozila

“Citroen”, pod uglom uzdužnih simetrala ovih vozila oko 90°, uslijed kojeg udara je vozilo “Citroen” zadnjim dijelom vozilom u rotaciji u lijevo udarilo o ivičnjak trotoara, nastavljajući da se kreće do svog zaustavnog položaja. Uslijed ovog sudara, M.K., supruga R.K., koja je sa njim bila u vozilu, zadobila je teške tjelesne povrede u vidu preloma donjeg okrajka-dijela desne palčane kosti i krvnog podliva lijeve strane grudnog koša u predjelu velikog grudnog mišića i desne strane vrata, A.S., saputnica u vozilu “Citroen”, zadobila je lakše tjelesne povrede a na oba vozila nastala su vidljiva oštećenja (materijalna šteta). Kako je na opisani način R.K. počinio krivično djelo-Ugrožavanje javnog saobraćaja-iz člana 326. stav (3) u vezi sa stavom (1) istog člana Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa je presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj: 96 0 K 120554 18 Kps, od 29.01.2019.godine, oglašen krivim i izdat mu je kazneni nalog i izrečena novčana kazna u iznosu od 800,00 KM. Ova presuda je pravosnažna sa 29.01.2019.godine, a tom presudom je oštećena A.S. sa imovinsko-pravnim zahtjevom upućena na parnicu.

Tokom postupka, ni tužiteljica a ni tuženi nisu osporavali činjenicu da je saobraćajnu nezgodu, koja se dogodila 27.11.2018.godine i u kojoj je tužiteljica pretrpjela teške tjelesne povrede, prouzrokovao suprug tužiteljice, a da je tužiteljica bila saputnik u tom vozilu. Tužiteljica smatra da je na tuženom, kao osiguravajućem društvu kod kojeg je, po Polisi broj: 027000170458, putničko motorno vozilo marke “Peugeot, tip.106” osigurano, u obavezi da tužiteljici nadoknadi nematerijalnu štetu koju je pretrpjela, dok tuženi to osporava ističući prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužiteljice, jer smatra da zbog činjenice da je tužiteljica supruga vlasnika i vozača putničkog motornog vozila R.K. stoga na njenoj strani ne postoji aktivna legitimacija, odnosno ne postoji valjan pravni osnov za njenu tužbu u ovoj pravnoj stvari.

Razmatrajući ove navode, sud je utvrdio da među parničnim strankama nije sporno da je saobraćajnu nezgodu, koja se dogodila 27.11.2018.godine, prouzrokovao suprug tužiteljice a da je tužiteljica, u trenutku nastanka saobraćajne nezgode, bila saputnik u tom vozilu. Iako tužiteljica u tužbi i tokom postupka tvrdi da je vlasnik putničkog motornog vozila marke “Peugeot, tip.106”, kojim je upravljao njen suprug i kojim je izazvao saobraćajnu nezgodu treće lice (N.K.), a ne njen suprug i da stoga nema osnova prigovor nedostatka aktivne legitimacije na njenoj strani, na osnovu svih izvedenih dokaza i na osnovu njih utvrđenog činjeničnog stanja, Sud je zaključio da je Ugovorom o posredništvu u trgovini motornim vozilima, broj: 02140, od 27.11.2018.godine, koji je zaključen prije navedene saobraćajne nezgode, R.K. postao vlasnik navedenog vozila, što znači da je to vozilo postalo bračna stečevina R.K. i tužiteljice M.K., pošto do zaključenja glavne rasprave, tužiteljica nije osporavala činjenicu da su R.K. i ona bračni drugovi. A prema članu 228. stav (1) Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, bračnu stečevinu čini imovina koju su bračni partneri stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice, dok je članom 229. stav (1) istog zakona propisano da su bračni drugovi u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini ako drugačije nisu ugovorili. Kako do zaključenja glavne rasprave tužiteljica nije osporila činjenicu da je ona supruga R.K., da je u toku trajanja njihovog braka kupljeno putničko motorno vozilo marke “Peugeot tip.106”, reg, oznaka: ..., a nije predložila ni jedan valjan dokaz da to vozilo predstavlja posebnu imovinu njenog supruga ili da su drugačije ugovorili vlasništvo nad tim vozilom, čime nije osporila činjenicu da to vozilo predstavlja bračnu stečevinu, to je sud i zaključio da je dokazano da je tužiteljica tešku tjelesnu povredu zadobila u saobraćajnoj nezgodi koju je prouzrokovao njen suprug, a ona bila saputnik u vozilu koje je suvlasništvo tužiteljice i njenog supruga R.K.

Na taj način je sud utvrdio da je u vrijeme kada je nastao štetni događaj (saobraćajna nezgoda od 27.11.2018.godine) tužiteljica bila supruga osiguranika tuženog i da je tuženi, kao osiguravač, osnovano prigovarao nedostatku aktivne legitimacije tužiteljice, jer je šteta nastala u događaju koji je prouzrokovao njen suprug, osiguranik tuženog iz osnova

obaveznog osiguranja od autoodgovornosti. Odgovornost tuženog presuđuje se prema odgovornosti njegovog osiguranika, odnosno vozača vozila koje je kod njega bilo osigurano i u ovom slučaju osnovana je primjena odredbe člana 178. ZOO. Bračni partner vozača jednog od motornih vozila koja su učestvovala u sudaru, kao oštećeni ima pravo na naknadu štete samo po osnovu obaveznog osiguranja drugog vozila u dijelu u kojem je vozač drugog vozila kriv za saobraćajnu nesreću. U konkretnom slučaju, po ocjeni ovog suda, tužiteljica snosi posljedice krivice svog bračnog partnera, pa ima pravo ostvariti naknadu štete samo po osnovu obaveznog osiguranja od auto odgovornosti samo od drugog vozila, srazmjerno krivici vozača drugog vozila, ali kako je u krivičnom postupku utvrđeno da je isključivi krivac za nastanak saobraćajne nezgode, te time i nastanak povreda kod tužiteljice, isključivo suprug tužiteljice, to tužiteljica nema aktivnu legitimaciju u ovoj pravnoj stvari. Stoga je sud zaključio da tužiteljica, kao suvlasnik putničkog motornog vozila marke “Peugeot, tip.106”, reg.oznake ..., ne može imati položaj trećeg lica u ovoj pravnoj stvari u smislu ostvarivanja potraživanja iz osnova obaveznog osiguranja od autoodgovornosti za štete pričinjene trećim licima. Jer odredbom člana 8. stav (1) Zakona o osiguranju o odgovornosti za motorna vozila i ostalim odredbama o obaveznom osiguranju od odgovornosti propisano je da osiguranje pokriva građansku odgovornost posjednika, vlasnika i bilo kojeg vozača motornog vozila prema trećim licima koja imaju zahtjev za odštetu od osiguranika, u skladu sa odredbama ZOO, dok je u stavu (2) istog člana propisano da se lica čija je odgovornost, iako nisu osiguranici zaključili polis osiguranja sa osiguravačem kao ugovorna strana ne smatraju trećim licima u smislu stava (1) ovo člana. A odredbom člana 22. stav (3) istog Zakona, propisano je da osiguravač ne može uložiti prigovore koji proističu iz ugovora o osiguranju protiv trećeg lica koje je pretrpjelo štetu, izuzev ukoliko lice koje je pretrpjelo štetu nije ugovarač osiguranja ili drugo lice pokriveno polisom ili pod uslovom da živi zajedno, supružnici i rođaci bilo ugovarača osiguranja ili osiguranika i ukoliko osiguravač izvrši plaćanje trećem licu, iako na to nije bio obavezan prema ovim odredbama, pa će subrogirati zahtjev treće strane protiv osiguranika i to do visine plaćenog iznosa. U ovom konkretnom slučaju, radi se o bračnim partnerima, supružnicima, koji žive zajedno, zbog čega je tuženi, u skladu sa odredbom člana 22. stav (3) ovog Zakona, ovlašten da ističe prigovor nedostatka aktivne legitimacije na stranu tužiteljice.

Kako je na ovaj način dokazano da je tužiteljica zadobila povrede u saobraćajnoj nezgodi koja se dogodila 27.11.2018.godine, u kojoj je učestvovalo vozilo marke “Peugeot, tip.106” reg. oznake ..., čiji je suvlasnik tužiteljica, kao i da je saobraćajnu nezgodu prouzrokovao njen suprug koji je pravosnažnom presudom i oglašen kriv za tu saobraćajnu nezgodu i kako je dokazano da tužiteljica nema položaj trećeg lica u ovoj parnici, sud je usvojio prigovor nedostatka aktivne legitimacije na strani tužiteljice.

Zbog svega toga je sud, na osnovu člana 300. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik Brčko distrikta BiH” broj: 28/18 i 6/21) a u vezi sa članovima 8. stav (1) i stav (2) i članom 22. stav (3) Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim odredbama o obaveznom osiguranju od odgovornosti i u vezi sa članom 228. stav (1) i članom 229. (1) i članom 230. Porodičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i odlučio kao u izreci ove presude te tužbeni zahtjev tužiteljice u cijelosti odbio kao neosnovan. Pri tome se sud nije posebno upuštao u raspravljanje ostalih prigovora tuženog u vezi sa visinom tužbnog zahtjeva, jer je to smatrao suvišnim, obzirom da nije dokazano postojanje aktivne legitimacije tužiteljice za vođenje ovog postupka.

Odluka o naknadi troškova parničnog postupka tuženom donesena je na osnovu člana 120. i člana 130. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Advokatske tarife FBiH iz 2004.godine i uspjeha tuženog u ovoj parnici i odnosi se na

naknadu troškova: sudske takse na odgovor na tužbu u iznosu od 100,00 KM i pristupa punomoćnika tuženog na ročište za glavnu raspravu, održano 29.08.2022.godine, zajedno sa PDV-om (17%), sa vrijednošću spora 7.970,00 Kmu iznosu od 421,20 KM, odnosno ukupno 521,20 KM, pa je sud i obavezao tužiteljicu da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka u tom iznosu (521,20 KM).

Mada je tuženi postavio i zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka, stvorenih upotrebom privatnog automobila radi dolaska punomoćnika tuženog na ročišta, ovaj dio zahtjeva za naknadu troškova parničnog postupka sud nije prihvatio. Naime, troškovi zastupanja advokata, čije je sjedišta izvan područja suda pred kojim se vodila parnica priznaju se samo do visine troškova koje bi stranka imala da ju je zastupao advokat čije je sjedište u mjestu suda (stav Ustavnog suda BiH izražen u Odlukama broj: AP-2757/06 i AP-1389/14). Pored toga, građansko-privedno-upravno odjeljenje Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je zauzelo stav da se kod odlučivanja suda pred kojim se vodila parnica postupa u skladu sa Odlukom Ustavnog suda BiH broj: AP-1389/14 od 11.01.2017. godine i pravnim shvatanjem Panela od 22.07.2014. godine, odnosno da se ti troškovi dosuđuju samo ukoliko na području sjedišta suda pred kojim se vodi parnica u datom trenutku stranka nije mogla angažovati kvalifikovanog punomoćnika za zastupanje. Dakle, tuženi je mogao angažovati punomoćnika (advokata) i van područja sjedišta suda pred kojim se vodi postupak, ali te dodatne troškove snosi tuženi, a ne tužiteljica. Izuzetno, ovi troškovi se mogu dosuditi ako su oni, imajući u vidu sve okolnosti slučaja, bili opravdani sa stajališta odredbe člana 120. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH, što u konkretnom nije slučaj, uzimajući u obzir suštinu spora i načelo ostvarivanja legitimnog cilja, pa su slijedom toga, tuženom dosuđeni samo oni troškovi koji bi mu pripadali da je advokat iz istog mjesta kao i sjedište suda.

S U D I J A

SELIM KARAMEHIĆ

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Apelacionom sudu Brčko distrikta BiH, u roku od 30 dana, računajući od dana dostavljanja, a posredstvom ovog suda.